

Лоїк Л.Г.

кафедра графічного дизайну, Львівська національна академія мистецтв (ЛНАМ)

РОЛЬ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Анотація. Розглянуто виникнення дизайну, зокрема графічного дизайну, проаналізовано його види, класифікацію, засоби творення та його роль у суспільстві. Також досліджено роботу дизайнерів та їхні головні цілі.

Ключові слова: дизайн, графічний дизайн, веб-дизайн, мистецтво

Аннотация. Лоик Л.Г. *Роль графического дизайна в современном обществе.* Рассмотрены возникновения дизайна, в частности графического дизайна, проанализированы его виды, классификация, средства создания и его роль в обществе. Также исследована работа дизайнеров и их главные цели.

Ключевые слова: дизайн, графический дизайн, веб-дизайн, искусство

Annotation. Loik L.H. *The role of graphic design in modern society.* Considered the creation of design, including graphic design, its role in society, analyzed its styles, classification, types of creation. Explored the work of designers and their main objects.

Keywords: design, graphic design, web-design, Art creation

Надійшла до редакції 16.10.2012

© Лоїк Л.Г., 2012

Аналіз останніх досліджень. Сучасне суспільство неможливо собі уявити без графічного дизайну, котрий присутній майже у всьому, що нас оточує, найбільшим чином реклама, упакування, адже вся поліграфічна продукція є чиємсь замислом.

З часів незалежності України дизайн починає набирати оборотів з не завжди якісним оформленням. Та це і не дивно. На початку 90-х років ситуація в Україні була складною в усіх сферах суспільного життя.

Виникнення дизайну, що має безпосереднє відношення до сучасної діяльності, доводиться на період, що наступив після Другої Світової війни. Причому найбільш стрімко він почав розвиватися в Японії. Японії ми зобов'язані багатьом принципам, які стали основоположними у всьому дизайнерському мистецтві: композиція, асиметрія і доцільність. Не мало важливу роль зіграла японська естетика і любов до прекрасного. Потрібно віддати належне японським виробникам, адже їх товари завжди відповідають двом головним вимогам: практичність і краса. Відповідно до творами японського дизайну, створення форм має бути продуманим і завершеним. Також народження дизайну доводиться на період появи дизайнерських шкіл. Найбільш яскравими з них є: Баухауз у Німеччині (1919 – 1933 рр.); ВХУТЕМАС в Росії Радянського періоду (1920 – 1930 рр.)

У цих школах розроблялися головні принципи дизайнерського мистецтва (функціоналізму / конструктивізму), а також готувалися перші професійні дизайнери. Перша ж дизайнерська контора з'явилася в США на початку 20ого століття. У зв'язку з тим, що головним мотивом розвитку американського дизайну є економіка, американський дизайн не асоціюється з видом мистецтва, а створює враження про те, що слугує для матеріальних цілей розкручування товару.

Найбільш яскравими прикладом американського дизайну є серія діяльності таких фірм як Nokia, Philips, Motorola, Siemens і Samsung.

Результати дослідження. Сьогодні дизайн – це комплексна міждисциплінна проектно-художня творчість інтегруючи технічні, гуманітарні знання, інженерне і художнє мислення, направлення на формування на промисловій основі предметного світу в надзвичайно обширній його «зоні контакту» з людиною у всіх без виключення сферах життєдіяльності.

Центральною проблемою дизайну є створення культурного і предметного світу, естетично оціненого як гармонійний, цілісний. Звідси і особлива важливість для дизайну – це використання ряду технічних і гуманітарних дисциплін. Всі ці знання інтегруються в дію створення проектно-художнього моделювання предметного світу, опираючись на базове, художнє мислення.

Графічний дизайн, як специфічна область творчості, в котрій поєднуються два напрямки художньої культури. З одного боку – це комерційне мистецтво (афіші, реклама, газетні і журнальні ілюстрації), що є зараз надзвичайно популярними, а з другого боку – сучасне мистецтво. Вперше цей термін означав художнє розміщення предметів один відносно іншого (композиція) створення вільного читання шрифтових варіацій композиції. На сьогоднішній час сфера діяльності дизайнерів-графіків значно розширилась, ввібрала в себе комп'ютерну графіку, телевізійні і відео програми, реклами.

Творчість дизайнера – графіка базується на аналізі інформації, оприділенні проблеми і постановку цілі створення загальної дизайн-концепції, після чого втілюється розроблення графічного рішення і гармонійної композиції, в цому випадку дизайнер має бути компетентним в таких питаннях, як аналіз ринку, покупці, психологічна дія, і безперечно вибрати найбільш вдалий спосіб подачі інформації, візуалізації понять.

Нове візуальне мислення має значний вплив на багато видів мистецтва. Відбувається активний поступ в ментальності, викликаний візуальною насыченістю середовища кінця ХХ – поч.ХXI ст. Зорове сприйняття сучасної людини наділене особливою витонченістю, багатоплановістю. У зв'язку з цим доступність, універсальність візуально – графічної мови повинні компактно передавати інформацію і прискорювати процес її сприйняття. Кіно та телебачення збільшують об'єм зорового пізнання. Сьогодні людина отримує візуальну інформацію не менше ніж текстової.

Види графічного дизайну можна класифікувати в залежності від об'єктного проектування. Наприклад, у всіх формах графічного дизайну, використовуючих текст, значну роль відіграє типографія, в основі якої – проектування словесного тексту засобами типографського набору. Важливим моментом, є розміщення готових форм (заголовки, слова, частини тексту) як відносно одне одного, так і по відношенню до носія інформації (газетна полоса, поле афіші).

Такий вид графічного мистецтва, як промислова графіка, тісно пов'язаний з промисловим виробництвом і його продукцією. Головними об'єктами розроблення є фірмові знаки, етикетки, марки, упаковки, і т.п. Графічний дизайн широко розповсюджений в сферах комерції, комунікації, розваг. Наприклад рекламна графіка, плакати і афіші, рекламні брошури і повідомлення, буклети, каталоги, календарі, листівки та багато іншого пов'язані з тою чи іншою рекламною кампанією.

Особливу роль графічний дизайн відіграє в створенні фіrmового стилю, основною метою якого є створення єдиного, запам'ятованого зорового сприйняття, що пов'язано з підприємством, його діяльністю та продукцією. Основні елементи фіrmово стилю – логотип, шрифт, кольорова гама, композиційні принципи – можуть охоплювати широкі сфери, починаючи від мінімуму (фіrmовий бланк, конверт, візитна картка) до оформлення всієї документації фіrmи, її реклама, оформлення транспортних засобів, художньо-стилістичне вирішення інтер'єру фіrmи.

Графічний дизайн дуже тісно взаємодіє з архітектурою і дизайном навколошнього середовища.

У наш час графічний дизайн практично переосмислюєть, значення і формальні характеристики більшості художніх засобів, якими він давно і успішно користується. Друге народження переживає зараз графічний знак (граф) при використанні його але упаковках, на стінах інтер'єрів, в міському середовищі. Графічна трансформація об'ємно-просторової реальності радикально збагатила візуальну мову дизайнера, дозволила йому, оперуючи тривимірною структурою матеріального оточення, створювати адресовані споживачеві графічні тексти. Зростає просторовий потенціал кольорової графіки, що дозволяє по-новому вирішувати рядові завдання графічного дизайну, розширює виражальні можливості традиційної чорно-білої графіки. Колір завжди був одним з найважливіших

носіїв культури, причому кожна цивілізація має свою систему колірних символів. Тому використання кольору як засоби формоутворення в графічному дизайні стане тим ефективніше, чим тісніше воно буде пов'язано з історико-культурною підґрунтям.

Ставлення до кольору має солідний культурно-історичний базис, що сформувався на основі колірної символіки і домовленості між людьми про значення кольорів, що дозволяє говорити про кольорну мовою як свого роду систему.

Web-дизайн є одним з найбільш сучасних видів дизайнерського мистецтва і при цьому намагається відповісти всім умовам практичного використання.

В основі web-дизайну лежать усі ті ж основні принципи, що і в основі інших різновидів дизайну: принцип функціоналізму: “що функціонально, то красivo”. Цей принцип виник і був сформульований в кінці 20-го століття в школі Баухауз. Створення дизайну для сайту ставить перед собою цілком природні мети заповнення цих принципів. При створенні сайту вирішуються всі питання його функціонування, а тому при розробці макета сайту цей принцип не може не використовуватися.

Дизайн ставить перед собою різні цілі:

1. формування у користувача позитивного сприйняття образу об'єкта рекламного продукту
2. простоту і чіткість структури сайту
3. інтуїтивно зрозумілого для користувача інтерфейсу
4. зручність навігаційної системи

А їх досягнення дозволяє реалізувати економічну мету компаній, так і проблеми сучасної культури вимагають свого рішення. У зв'язку з цим створення сайтів набуло нового змісту. Іноді дизайнери вражають до глибини душі своєю майстерністю й умінням втілити задумане в реальне життя, а створені ними роботи, воїстину заслуговують віднесення до сучасного виду мистецтва. Поряд з виставками дизайну інтер'єру, стали з'являтися виставки Web-майстрів.

Висновки. Нові технології сприяють спрощенню реалізації образів Web-художником, але з іншого боку вимагають чималої запасу знань в різноманітних науках і культурах, а також досить хороших навичок в комп'ютерних технологіях. Загалом, він повинен мати асоціативне мислення, бути інтелектуально розвиненим і володіти елементарними технічними навичками. Адже конструкування речей засноване на принципах поєднання зручності, економічності і краси.

Дуже важливим є сукупність графічних елементів і їх смислове розташування на полотні макета майбутньої сторінки сайту. Звідси випливає другий принцип дизайнерського мистецтва: принцип конструктивізму, який полягає не в цілі складання композиції, а в меті створення її конструкції. Крім того, сайт, продуманий в технічному сенсі, повинен бути пройнятий духовною ідеєю, і, лише тоді він зможе претендувати на конкурування з іншими роботами подібного спрямування.

Web-дизайн є досить перспективним видом творчості, а людина, що займається подібною роботою, по-справжньому заслуговує поваги.

Список літератури:

1. Аронов В.Р. Дизайн и искусство. Сер. «Эстетика». — М., 1984. — № 2.
2. Асмус В.Ф. Вопросы теории и истории эстетики. — М., 1968.
3. Быстрицкий Е.К. и др. Бытие человека в культуре (опыт онтологического подхода). — К., 1992.